

ВИКОРИСТАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИКИ

(Слайд 1)

З досвіду викладача

Регіонального центру професійної освіти ресторанного, будівельного та
автотранспортного сервісу Харківської області
Ковалевської О. В.

(Слайд 2)

Серед навчальних предметів загальноосвітньої підготовки фізика посідає чільне місце, вона є основою сучасного виробництва, технологій і техніки, галузі якої (електротехніка, радіотехніка, тощо) виникли на базі фізичних відкриттів.

Наведу кілька прикладів.

(Слайд 3-4)

На *організаційному етапі* уроку, метою якого є організація уваги учнів, доцільно використовувати такі методичні прийоми, як інтерактивна вправа «Кінокритик», що дозволяє встановити контакт з учнями, швидко налаштувати їх на активну роботу. Так під час вивчення теми «Сили» в групах професій будівельного та кулінарного напрямків учням пропонується для перегляду відеоролик із завданням розкрити суть відображених явищ. Або інтерактивна вправа «Цитата», що сприяє самостійному встановленню учнями цілей і завдань уроку під час вивчення теми «Електричний струм» та під час вивчення теми «Основи молекулярно-кінетичної теорії» у групах професій автотранспортного напрямку.

(Слайд 5-6)

Етап мотивації має забезпечити мотивацію навчання, прийняття учнями цілей уроку. На ньому можуть бути використані інтерактивна вправа «Лист очікування» – допомагає учням самостійно сформулювати цілі уроку або «Кіт в мішку», що сприяє визначенню ключового питання навчального матеріалу. Так в групах будівельного та автотранспортного напрямків під час вивчення теми «Хвильова оптика» учням пропонується підібрати назву або підпис до зображення. Таку вправу можна використовувати і в групах кулінарного напрямку під час вивчення теми «Властивості газів, рідин та твердих тіл».

(Слайд 7-8)

Метою *етапу перевірки домашнього завдання* є виявлення прогалин у знаннях учнів, з'ясування причини їх виникнення та їх усунення. На цьому етапі уроку може стати актуальним використання таких методичних прийомів, як інтерактивна вправа «Збій комп'ютера», що дозволяє встановити рівень знань учнів з попередньої теми, налаштувати їх на сприйняття нової теми. Під час вивчення теми «Основи молекулярно-кінетичної теорії» в групах для професій будівельного та кулінарного

напрямків пропоную знайти теоретичні відомості до зображень які переплутались. Таку вправу використовую в групах автотранспортного напрямку під час вивчення тем «Основи термодинаміки» та «Електричний струм. Цей етап обов'язково слід завершувати прийомом “Коментатор”, що сприяє усуненню прогалин у знаннях.

(Слайд 9-10)

Етап засвоєння нових знань забезпечує сприйняття, осмислення та первинне запам'ятовування учнями матеріалу. На ньому використовуємо метод проєктів, що дозволяє опрацювати та викласти великий об'єм теоретичної інформації. Наведу приклади деяких учнівських проєктів: під час вивчення теми «Хвильова та квантова оптика» в групах будівельного профілю – «Підбір кольорової палітри при оформленні житлових та офісних приміщень», при вивченні теми «Основи термодинаміки» в групах кулінарного напрямку – «Технологія приготування окремих продуктів» та під час вивчення теми «Електричне поле та струм» в групах автотранспортного профілю – «Конденсатори в обладнанні автомобіля». Під час захисту проєктів використовую вправу «Бартер», що забезпечує засвоєння методики відтворення вивченого матеріалу.

(Слайд 11-12)

Метою **етапу закріплення нових знань** є створення умов для закріплення в пам'яті учнів знань та способів дій, які їм необхідні для самостійної роботи. Доцільно використовувати такі методичні прийоми, як “Опорний конспект” – дозволяє економити навчальний час та створює базу для застосування знань, інтерактивні вправи: «Вилучи зайве», «Пазли», «Збери валізу», «Доміно» і т.п. що дозволяють швидко з'ясувати рівень засвоєння знань учнями або індивідуальна картка-завдання – допомагає виявити якість та рівень засвоєння знань і способів дій. Так при вивченні теми «Властивості газів, рідин та твердих тіл» в групах автотранспортного та будівельного профілю пропонуються запитання з використанням професійної термінології, в групах кулінарного напрямку під час вивчення теми «Рівновага тіл» учні складають інструкційні карти по використанню професійного обладнання.

(Слайд 13-14)

Етап застосування знань забезпечує формування в учнів умінь самостійно застосовувати знання, тому на ньому можна використати побудову діаграм та таблиць для перевірки рівня засвоєння учнями нового матеріалу з миттєвим результатом. якісні та кількісні задачі, що допомагає організації діяльності учнів з відпрацювання нових знань або такий методичний прийом як «Реклама» – допомагає в організації діяльності учнів з відтворення нових знань.

Використовую задачі на професійну термінологію в групах автотранспортного профілю при вивченні тем «Динаміка» та «Хвильова та квантова оптика». У групах кулінарного напрямку під час вивчення теми «Основи молекулярно-кінетичної теорії» застосовую якісні задачі на умови

зберігання продуктів та будівельного напрямків під час вивчення теми «Динаміка» – розрахункові задачі на діаграму розтягу.

(Слайд 15-16)

На *етані узагальнення й систематизації знань*, мета якого забезпечити формування цілісної системи провідних знань учнів використовуємо «Сім кроків», «Випробувач» – допомагає організації діяльності учнів з відпрацювання нових знань або Комп'ютерні графічні задачі, що дозволяє швидко перевірити рівень засвоєння матеріалу учнями з миттєвим отриманням результату.

(Слайд 17-18)

Етап інформації про домашнє завдання забезпечує розуміння учнями цілей, змісту й способів виконання домашнього завдання. Можуть бути використані такі методичні прийоми, як Самостійна пошукова робота, що мотивує учнів до самостійного здобуття знань, “Диференціація” створює позитивне ставлення до вивчення предмету або “Публікація” – допомагає учням з високою мотивацією до навчання розвивати свої здібності та самовдосконалюватись.

(Слайд 19-20)

Мета *етапу рефлексії* – мотивувати учнів на діяльність й взаємодію з викладачем та однокласниками, тому доцільно застосувати інтерактивну вправу «Лист вражень» – мобілізує учнів до самооцінювання, вправу «Інтерв'ю», що дозволяє виявити недоліки в знаннях і способах дій учнів та завдання для дистанційного навчання, що допомагає організувати практичну безперервність навчально-пізнавальної діяльності учнів.

(Слайд 21)

Коли в процесі професійної підготовки учнів ЗП(ПТ)О виникає потреба здійснити глибокі зв'язки предметів загальноосвітньої та професійної підготовки викладачі можуть використати бінарні уроки та виховні заходи. Такі заходи можуть проводити викладачі спеціальних предметів разом з викладачами предметів загальноосвітньої підготовки.

(Слайд 22)

Отже, вищесказане дає підстави для висновку про те, що там, де педагогічні працівники оволоділи і постійно використовують методику відбору і структурування змісту навчального матеріалу на основі зв'язку предметів загальноосвітньої та професійної підготовки, де, виходячи із досягнень педагогічної науки і сучасного педагогічного досвіду, готуються і проводяться уроки, позаурочні заходи, помітне підвищення якості навчання і виховання учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зіброва, С.В. Професійне свідомість: репрезентація і образ професії. - Дисс. канд. психол. наук. - Красноярськ, 1999.
2. Кукосян О. Г. Професія і пізнання людей. - Львів: РГУ, 1981.
- 3.. Леонтьєв А. М. Діяльність, свідомість, особистість. - М.: Політвидав, 1977.
4. Решетова З. А. Психологічні основи професійного навчання. - М.: МГУ 1985.
5. Ростунов А. Т. Формування професійної придатності. - Мінськ, 1984.
6. Харькіна В. Н. Педагогічна імпровізація: Теорія і методика / В.М. Харькіна; під ред. В.А. Сластенина, Ю.П. Сокольникова; Моск. пед. держ. ун-т ім. В.І. Леніна. - М.: НВ Магістр, 1992.
7. Шавир П. А. Психологія професійного самовизначення в ранній юності. - М.: Педагогіка, 1981.